

Szanowni Księża Biskupi, Szanowani Księża, Szanowani Państwo. Proszę przyjąć w imieniu rodziny biskupa Burschego wyrazy wielkiego wzruszenia przez zaliczenie Jego osoby do czwórki męczenników chrześcijaństwa.

Dla rodziny ma znaczenie wielkiego symbolu, że występują obok siebie ks. Dietrich Bonhoeffer i bp Bursche. Przed wojną w kierowanej przez bp. Burschego ewangelickiej prasie polskiej ukazywały się artykuły potępiające pogański nazistowski Kościół Niemieckich Chrześcijan i popierające niemiecki Kościół Wyznający. W pamięci rodziny pozostała rozmowa z września 1939 roku. Biskup Bursche opierał się namowom rodziny, która nalegała, aby wyjeżdżał z Warszawy. Żona biskupa zapytała z płaczem – czy chcesz być drugim Niemöllerelem? Niebawem okazało się, że w Sachsenhausen biskup Bursche był przetrzymywany w tym samym Zellenbau, w którym kilka cel dalej, przetrzymywano ks. Martina Niemöllera. I jakim znaczącym symbolem jest, że pierwszy w Polsce witraż z postacią biskupa Burschego powstał właśnie w kościele należącym do zboru niemieckiego! Jest to manifestacja pojednania, zaprzeczającego dawnej wrogości między niemieckimi Kościołami ewangelickimi, działającymi przed wojną w Polsce, oraz konsystorzem berlińskim a bp. Juliuszem Burschem. Trwające już od wielu dekad braterskie zbliżenie Kościołów znajduje obecnie dobitny wyraz, także artystyczny, w tym pięknym witrażu. Dla rodziny jest to chwila podniosła, bardzo wszyscy żałujemy, że w 2016 roku odeszła ostatnia, ukochana wnuczka bpa. Burschego, Jadwiga Gardawska. Wyobrażamy sobie, jaki byłby to dla niej podniosły moment!

Niech mi wolno będzie wyrazić w imieniu rodziny biskupa Burschego niezwykle wzruszenie, że jego postać znalazła się obok dwojga męczenników za wiarę z Kościoła rzymskokatolickiego, wyrażających tę samą postawę konsekwentnej wierności wartościom ewangelicznym, nawet za cenę życia, Edyty Stein i Maksymiliana Kolbe. Papież Jan Paweł II kanonizował Edytę Stein i Maksymiliana Kolbego. W 1991 roku Papież wypowiedział o bp. Bursche znamienne słowa – to wielki chrześcijanin i wielki polski patriota, brat w wierze, wobec którego słowo „tolerowanie” byłoby, jak wynikało ze słów papieża niestosowane – „cóż to za bracia i siostry w Chrystusie, którzy się jedynie tolerują”.

W pięknych witrażach w troskliwie odnowionym wrocławskim kościele św. Krzysztofa znalazło więc także artystyczne zwieńczenie doniosłe dzieło ekumeniczne. Jest to dzieło o skali nieobecnej jeszcze nigdzie w Polsce. W imieniu rodziny bp. Burschego składam

wielkie podziękowania – Wasz zbor dokonał rzeczy epokowej, oby stała się wzorem dla wszystkich chrześcijan.